

Virus, fruktan och tystnad

Under mer än ett års tid har vi plågats av ett virus vars like vi inte har sett i manna-minne. Det är inte som de vanliga influensavirus som brukar komma med den mörkare årstiden och som toppar efter årsskiftet och sedan mister i kraft – för att helt tyna bort och dö i den begynnande vårsolen. Nej, detta virus hänger i, muterar och orsakar nya toppar av insjuknade och döda. Enligt den senaste rapporteringen (maj/juni) har Australien drabbats av en ny variant som orsakat förnyade nedstängningar och återinförda restriktioner.

Virusets härjningar i våra kroppar och samhällen har präglat vår tillvaro och samvaro under lång tid. Det har dominerat nyhetssändningar morgon, middag och kväll under lika lång tid. Vi har ställt frågor om symtom, vaccin och riskgrupper och om hur det smittar, vilka försiktighetsåtgärder som är motiverade och om man kan få det igen. Vi har blivit skrämde och skrämt upp varandra, ibland till panikens eller förtvivlans gräns – som om det inte funnes något att frukta mer än att bli sjuk och dö. Är det ett i-lands problem som vi har fått bevittna?

För en kristen människa finns något att frukta mer än virus, sjukdom och död. Det är Gud själv. Han är den som är värd att frukta mer än något eller någon annan. Je-

sus själv säger: "Var inte rädda för dem som dödar kroppen men inte kan döda själen. Frukta i stället honom som kan fördärva både själ och kropp i Gehenna" (Matt. 10:28). Jesu ord är sagda med tanke på förföljelse och annan oriktig behandling som kan möta hans lärjungar. Men det gäller naturligtvis i samma mån i mötet med skada eller sjukdom. Det är alltid Herren som vi har anledning att frukta först och främst.

Luther påminner oss i inledningen till förklaringarna till vart och ett av buden att vi inte bara ska frukta utan även "älska Gud, så att vi ..." Vi bör – och får lov att – lägga vårt liv och vår hälsa i Guds händer. Vår tro och tillit till Herren har prövats i mötet med detta virus. Anledning till självrannsakan finns.

Jag har även noterat att de mer grundläggande frågorna kring detta virus har ägnats mindre uppmärksamhet. De har inte ställts – eller har de tystats ned: Varifrån kommer det onda? Kommer det från en fladdermusgrotta eller från ett virologiskt laboratorium? Varför uppför det sig inte som ett vanligt influensavirus? Är det någon som vill oss illa? Vem i så fall?

Och är detta en attityd som är typisk för just vår tid – att avstå från att ställa de viktiga frågorna?

Kan vi till och med se ett mönster som känns bekant från hållningen till frågorna om tillvarons ursprung, vårt eget ursprung och om livets mål och mening?

Vi får oss till livs ändlösa utläggningar om vad evolutionen har utträttat och hur ändamålsenligt livet har utvecklats gradvis under organismernas kamp för tillvaron på jorden – i ett i övrigt dött och kallt kosmos. Men frågan hur det allt började – eller hur livet uppkom – finns det inte svar på utifrån en gängse materialistisk grundsyn. Därför ställs inte dessa viktiga frågor om vårt ursprung. De tonas ned. Den som föreslår en andlig, personlig eller icke-materiell första orsak måste därför avvisas – på grund av att en sådan tanke avviker från det etablerade synsättet.

Den generositet och vidsynthet som den kristna sanningsuppfattningen givit upphov till behöver monteras ned. Många önskar se förespråkare för människorätt för ofödda tystade. Det påstås att det är oklart när människolivet börjar – eller om människan har ett skyddsvärde större än ett djurs. Den som påstår att homosexualitet eller annat sexuellt umgänge utanför äktenskapet är skadligt, anklagas per automatik – i akt och mening att tystas – för att lida av en sjuklig rädsla av något slag. Samma anslag används mot den som har kritiska synpunkter på en persons agerande, om den personen tillhör en förment missgynnad, förtryckt grupp människor.

Men Gud vill inte att vi ska vara tysta – utan frimodiga. Han vill se sitt ord förkunnat rent och klart – inte att det ska förses med munkavle – eller ens munskydd eller annan sordin.

Han vill att vi ska ställa frågor och lyssna på hans svar i Ordet och skapelsen. Även det

lilla barnet ställer frågor – aldrig dumma frågor. Det är så vi får veta hur det är, hurdan Gud är och varför vi är som vi är.

Lars-Åke Nilsson förklarar i sin artikel hur barnen på andra sätt ställs fram som ett föredöme för oss vuxna ("Guds rike, Jesus och barnen", s. 4–8).

Chrstian Braw lyfter fram några utmärkande drag som kännetecknar god kultur från kristen horisont (s. 9–13).

Sång- och musiklivet har ofta ansetts vara mycket viktigt i kyrka och missionshus. Men har det alltid varit så? Och hur kan det komma sig? I en längre fördjupande artikel tecknar Daniel Johansson bakgrunden till Luthers stora betydelse för det efterföljande blomstrande musiklivet i kyrka och – vågar redaktören påstå – i samhälle (s. 14–24).

Frågan om ursprung och historia står ofta i centrum i det bibliska sammanhanget. Hur är det då med manligt och kvinnligt? "Olika men jämlika", kan det vara en kort och god sammanfattning på den bibliska synen på könen? Daniel Ringdahl recenserar i detta nummer en bok av Olof Edsinger med den titeln och missionsledaren ger samtidigt en lägesbeskrivning för ELM i frågan (s. 25–30).

Avslutningsvis utmanar Luther med en kallelse till kärlek och bön till förmån för våra meningsmotståndare och fiender. Denna appell är historiskt förankrad i Jesu exempel starkast manifesterad i hans korsdöd till förmån för sina fiender (Rom 5:8, Kol. 1:21).

Peter Henrysson

redaktör